

Eksempler på områder til mulig konkurrenceudsættelse

Resume:

Der har igennem mange år været arbejdet på en øget professionalisering af kommunens køb af varer og tjenesteydelser således, at der sikres en løbende konkurrenceudsættelse på områder der løses af private aktører. Dette med det formål at sikre de nødvendige aftaler til rette pris og kvalitet. Herudover kan der med henblik på eventuel potentialeafklaring peges på en række opgaver og funktioner som p.t. varetages i eget kommunalt regi, og som i varierende omfang, har været udsat for prisafprøvning/konkurrenceudsættelse i andre kommuner.

Sagsfremstilling:

Svendborg Kommune har igennem mange år arbejdet med professionalisering af sine indkøb således, at flest mulige områder indenfor de enkelte direktørområder, der normalt løses af eksterne aktører konkurrenceudsættes via udbud, aftaledækkes. Dette gælder også i stigende grad mere komplekse tjenesteydelser på borgernære områder som fx beskæftigelsesområdet. Dette foretages i dag ud fra forskellige parametre som økonomi, kvalitet, social ansvarlighed og bæredygtighed. Der er dog større forskelle på hvilke og mange områder som kommunerne over årene har besluttet at lade konkurrenceudsætte via egentlige udliciteringer af kommunale funktioner.

Kommunernes grad af hvor mange opgaver der udbydes til det private marked måles ved indikator for konkurrenceudsættelse (IKU). IKU udtrykker kommunernes brug af private leverandører i procent i forhold til den del af kommunernes samlede opgaveløsning, der må varetages af private leverandører.

Svendborg Kommunes IKU har over de seneste 3 år bevæget sig på følgende vis:

Årstal	2018	2019	2020
IKU – Svendborg Kommune	23,8 %	24,0 %	23,5 %
IKU – Landsgennemsnit	26,9 %	26,5 %	26,3 %

Svendborg Kommune placerede sig i 2020 på en 75. plads og har dermed i forhold til øvrige kommuner en relativt lav IKU. Øverst placeret ligger Gribskov Kommune med en IKU på 51,3 % i 2020. Lavest ligger Samsø Kommune med 17,7 %.

IKU-nøgletallet er fordelt på 6 hovedkonti der også har sin eget IKU-tal. Dette ses af det følgende:

Hovedkonto	IKU – Svendborg	IKU – Landsgennemsnit	Bemærkning
0 Byudvikling, bolig og miljøforanstaltninger	39,6	40,5	Omfatter faste ejendomme, naturbeskyttelse, kirkegårde og redningsberedskab.
2 Trafik og infrastruktur	77,7	58,3	Omfatter drift af kollektiv trafik, veje, havne mv. <i>Svendborg udbyder i stort omfang</i>

			<i>kommunens opgaver indenfor det tekniske område, herunder drift og vedligehold af grønne områder, veje, rengøringsydelser, vintertjeneste, håndværkerydelser om.</i>
3 Undervisning og kultur	24,3	27,1	Omfatter skole og uddannelsestilbud, kulturelle tilbud som biblioteker og museer
4 Sundhedsområdet	12,2	13,3	Omfatter fx genoptræning, tandplejen og sundhedsfremme
5 Sociale opgaver og beskæftigelse mv.	20,2	24,8	Omfatter fx hjemmepleje, dagtilbud, bo- og opholdssteder, administration af sociale ydelser
6 Fællesudgifter og administration mv.	19,9	20,7	Omfatter fx fælles IT, løn.

I forhold til mulige prisafprøvninger af nuværende kommunale opgaver kan følgende områder overvejes udtaget til nærmere foranalyse og potentialeafklaring:

- Drift og vedligehold af faste ejendomme (teknisk service)
- Drift af Tandplejen
- Formidling og etablering af fleksjobs
- Drift af plejehjem, ældreboliger og beskyttede boliger
- Hjemmepleje
- Drift af hjælpemiddeldepot eller fusion med nabokommuner
- Genoptræning af borgere udskrevet fra sygehus
- Madproduktion og udbringning til ældre
- Bo- og opholdssteder (til bl.a. unge svage borgere)
- Tilsyn med foranstaltninger for voksne handicappede
- Trykkerifunktioner
- Generelle serviceopgaver som vagt-, pedel- og betjentfunktioner
- Rengøring (p.t. delvis varetage af ekstern leverandør)
- Kantinedrift
- Lønadministration

Det bemærkes, at der ovenfor kun er medtaget områder, som ikke allerede varetages af ekstern leverandør. Der henvises til vedlagte bilag for yderligere kommentarer til de enkelte områder. Det bemærkes, at de nævnte udbudseksempler både kan være resulteret i en egentlig udlicitering eller prisafprøvning uden overdragelse til privat aktør. I nogle tilfælde kan området ligeledes være trukket hjem efterfølgende. Ligeledes kan der være tale om igangsatte foranalyser uden efterfølgende prisafprøvning. Listen er ikke udtømmende, og det må bemærkes, at listen er udarbejdet i forbindelse med Budget 2018, da Udbudsportalen ikke længere indeholder aktuelle data på kommunale udliciteringer.

Påvirkning på andre områder:

Ovenstående områder vil kunne berøre alle udvalgsområder. Kommunens nuværende serviceniveau på alle områderne vil kun kunne ændres efter særskilt politisk beslutning.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser:

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at vurdere de økonomiske og personalemæssige konsekvenser, herunder i forhold til mulige gevinstpotentialer og øvrige afledte konsekvenser. Dette forudsætter en særskilt foranalyse bl.a. indeholdende en markeds- og potentialevurdering.

Såfremt udbud af et eller flere af de områder, som p.t. varetages i eget regi, resulterer i overdragelse til ekstern leverandør vil Lov om virksomhedsoverdragelse dog kunne finde anvendelse. Der vil før udbud samtidig skulle tages stilling til udarbejdelse af evt. kontrolbud og en proces vil indebære væsentlig involvering af MED-systemet.

Område	Opgave	Kommentarer	Udbudseksempel
Faste ejendomme	Drift og vedligehold af kommunal ejendom (teknisk service)	Udføres i dag af CETS – Ejendomsservice. Kan udbydes som funktionsudbud for en længere kontraktperiode i stil med kommunale veje. Eks. omfattende mindre andel bygninger.	Foranalyse hos flere kommuner, bl.a. Faxe kommune
Folkeskole	Tandpleje	Udlicitering af drift af kommunal skoletandpleje til privat aktør. Udføres i dag af Tandplejen Svendborg.	Frederikshavn, Åbenrå og Viborg kommuner
Kontanthjælp og aktivering	Administration af bl.a. revalidering	Udlicitering af opgaver indenfor aktivering, beskæftigelsesforløb m.m. til en eller flere private aktører.	København: Formidling og etablering af fleksjob til borgere. Græsted-Gilleleje (Gribskov).
Boliger og institutioner	Bo- og opholdssteder til bl.a. unge svage og handicappede borger	Delvis udlicitering, da visse tilbud i dag varetages af kommunale og regionale tilbud. Omhandler pladser til anbringelse af unge på døgninstitutioner og opholdssteder. Gennemføres i dag via Tilbudsportalen, hvor der indhentes priser fra indmeldte aktører. Området har en stor indkøbsmæssig volumen.	En del kommuner har de seneste år afsat ressourcer til professionalisering af indkøb og kontraktstyring på det specialiserede socialområde, herunder Odense og København. Der er indledt et samarbejde omkring køb af eksterne bosteder med fagområdet som via data og professionaliseret kontraktstyring skal understøtte økonomistyringen. Området har et stort fokus fra KL og mange aktører i markedet.
Boliger og institutioner	Drift af plejehjem - Drift af ældreboliger og beskyttede boliger.	Udlicitering af drift af et eller flere kommunale plejecentre eller ældreboliger til privat aktør.	København: Metodeudvikling og udførelse af tilsyn. Kolding: Pleje og omsorg på et plejecenter og sociale foranstaltninger i forbindelse med institutionsophold. Esbjerg: Drift af ældrecentre og boinstitutioner. Herning: Administration af ældreboliger. Holbæk: Drift af plejecenter (foranalyse)

Pleje og omsorg for ældre	Hjemmepleje og sygepleje	Egentlig udlicitering til private firmaer der udfører den udkørende hjemmepleje / sygepleje samt vikarløsning	Aalborg, Odense, Århus og Kolding: Hjemmepleje. Sorø: Vikarydelser. Vejle og Fredericia: Vikarydelser Holbæk: Sygepleje Området præget af flere konkurser hos leverandører de seneste år.
Pleje og omsorg for ældre	Genbrugshjælpemidler	Drift af hjælpemiddeldepot, drift af depot og anskaffelse/leje af genbrugshjælpemidler. Fælles hjælpemiddeldepot med nabokommuner eller hele Fyn.	Halsnæs kommune, Holstebro Kommune, Herning kommune (foranalyse), Århus Kommune, Frederikshavn Kommune og Faaborg-Midtfyn (foranalyse).
Pleje og omsorg for ældre	Madproduktion og udbringning til ældre	Prisafprøvning af Det Gode Madhus til privat aktør, der forestår central madlavning samt udbringning til ældre borgere.	Viborg kommune, Odde: OPP, samt tidligere Sindal og Them kommuner.
Genoptræning af borgere	Genoptræning af borgere udskrevet fra sygehus	Udføres af Træningsafdelingen. Kan afprøves indledningsvist med forsøg hos private udbydere, evt. på bestemte genoptræningsforløb.	Gribskov og Vesthimmerlands kommuner (sidstnævnte kun 30 % af opgaverne).
Foranstaltninger for voksne handicappede	Tilsynsopgaver	Udlicitering af socialfagligt tilsyn på botilbud for handicappede voksne m.v.	Ålborg: Socialfagligt tilsyn med egne institutioner, private botilbud for voksne og socialpædagogiske opholdssteder.
Generelle opgaver	Tryksagsfremstilling og trykkerifunktioner	Prisafprøvning af Grafisk Afdeling	Gentofte, Odense og Århus kommuner

Generelle opgaver	Serviceopgaver (vagt, rådhusbetjent, pedel)	Rådhusbetjent- og pedelfunktioner. Udføres i dag af CETS.	Københavns kommune
Generelle opgaver	Rengøring af kommunens bygninger	Nuværende politisk beslutning om at fastholde nuværende mix af egen og fremmed rengøring. I dag er primært administrationsbygninger og dagtilbud udliciteret. Skoler og plejecentre er inhouse. Oparbejdet intern kompetence med proces for udbud af ekstern rengøring.	Mange eksempler
Generelle opgaver	Kantinedrift	Prisafprøvning af 3 kantiner, Rådhuskantinen Ramsherred, Svinget 14 samt Svendborgvej 135	København og Gentofte kommuner
Generelle opgaver	Lønadministration	Tidligere vedtaget, men ikke gennemført. Udføres i dag af HR-afdelingen.	København, Greve og Frederiksberg Kommune.